

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Georgikon Campus

Mezőgazdasági mérnöki alapszak

**Limousin bikaborjak választási és STV alatti teljesítménye
egy törzstenyészetben**

Belső konzulens:

Dr. habil. Polgár J. Péter

egyetemi docens

Készítette:

Kovács Bence

CYGRHY

Nappali tagozat

Intézet/Tanszék:

Állattenyésztési Tudományok Intézet, Állatnemesítési Tanszék

Készthely

2023

Kulcsszavak: Limousin, törzstenyészet, növendékbika borjú, évjáratihatás, születési súly, 205 napra korrigált választási súly, testtömeg gyarapodás, saját teljesítmény vizsgálat

Vizsgálatom célja a közelben található Cziráki Gábor és a Biogázüzem Zalaszentmihály Kft. Limousin törzstenyészetében lévő saját tovább tenyésztésre valamint értékesítésre szánt növendékbikák paraméterinek vizsgálata volt. Hiszen egy gazdálkodónak nagyon fontos tudni, hogy az ő által előállított termék milyen gazdasági értéket képvisel. Hiszen a törzstenyészet 17 éves munkájáról összesen 322 limousin növendékbika adatait vettük fel és értékeltük ki.

Vizsgálat helye Zalaszentmihályon volt. Maga a törzstenyészet mint egy 700 egyedből állt a vizsgálat időpontjában. Mind a 700 egyed még a telephelyen volt, hiszen a vizsgálat időpontjában még nem kezdődött meg a 2023-as legeltetési szezon. Maga a telephely nagyon szép, rendezett körülményekkel rendelkezik, az állatok kondíciója nagyon jó. és tartásuk körülményei is nagyon jók. Különlegesség még hogy a törzstenyészetben, illetve annak telephelyén egy biogáz üzem is található amely úgy lett méretezve hogy a törzstenyészetből származó, biológiai melléktermék és annak mennyisége elegendő az üzem optimális működésének fenntartásához. Így a gazdaság szántóterületeiből nincs szükség területre az üzem üzemeltetéséhez. Ezáltal a lehető leggazdaságosabb az üzemeltetése.

A vizsgált növendékbikákat olyan paraméterek szerint vizsgáltuk, mint az évjáratihatás, annak hatása a születési súlyra, a 205 napra korrigált választási súlyra, a választásig történő testtömeg gyarapodásra, valamint az STV alatti testtömeg gyarapodásra.

Évjáratí hatásban nagyon érdekes adatokat találtunk. A 205 napra korrigált választási súlyok nagyon szépen összefüggenek, kirajzolják az évjáratok okozta különbségeket. A legsikeresebb évnek a 2008-as jött ki eredményül 205kg-os átlagos választási súllyal, míg a legrosszabbnak a 2018-as év jött ki 181 kg-os választási súllyal. Választásig történő testtömeg gyarapodás tekintetében is kirajolódtak az évjáratok közti különbségek. A grafikonokon látni, hogy a legnagyobb átlagos napi testtömeg gyarapodást 2012-ben produkálta az állomány, mintegy napi 1017,38 g/napot. A vizsgált paraméter tekintetében a leggyengébb évjárat a 2004-es évjárat volt, ahol a vizsgált egyedek átlagosan 614,15 g/napos testtömeg gyarapodást produkáltak. Az évjáratí hatás utolsó vizsgált paramétere pedig az STV alatti testtömeg gyarapodás. Ezen vizsgálat során is megmutatkoznak az évjáratok közti különbségek. A legnagyobb átlagos STV alatti testtömeg gyarapodás 2007-ben volt, mintegy 2036 g/nap, míg a legrosszabb átlaggal rendelkező év a 2006-os lett a maga 1390,91 g/napjával.

Vizsgáltuk továbbá a születési súly hatását is a 205 napra korrigált választási súlyra, a választásig történő testtömeg gyarapodásra, valamint az STV alatti testtömeg gyarapodásra. A 205 napra korrigált választási súlyban a 44 kg-al született egyedek érték el a legnagyobb átlagot, szám szerint 252,25 kg-ot, míg ezen paraméterben a leggyengébb eredményt a 38 kg-al született egyetlen növendék bika borjú produkálta 204 kg-os súllyal. Testtömeg gyarapodás választásig vizsgálati paraméterben a legjobb eredményt az egyetlen 38 kg-al született egyed hozta 1020g/nappal, míg a leggyengébbet a 42 kg-al született egyedek produkálták. STV alatti testtömeg gyarapodás tekintetében 39 kg-al született egyedek bizonyultak átlagosan a legjobbnak 1652,04g/nappal míg a leggyengébb eredményt a 38 kg-al született növendék bika szállította 1125g/nappal.

A vizsgálat során találtunk adatokat szarvaltság-szarvatlanság tekintetében amint szintén vizsgáltunk. Eredményül azt kaptuk, hogy a szarvált egyedek teljesítménye jobb volt, mint a szarvatlan egyedeké, ennek okát pedig abban láttuk, hogy a szarvatlanság génjét Angus génekkel vitték bele az állományba, és a szarvatlanság génje egy gyengébb teljesítményt váltott ki az egyedekből.

Végül pedig a növekedés- gyarapodás összefüggését vizsgáltuk egy korrelációs vizsgálattal.